

۲۰۳۵۲۴۷

مجموعه حقوق هوانوردی

جلد ۱

حقوق هوایی ایران و اسناد بین‌المللی آن

دکتر مرتضی عادل

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

عنوان قراردادی :	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور :	مجموعه حقوق هوانوردی، جلد اول، حقوق هوایی ایران و اسناد بین المللی آن/ مرتضی عادل.
مشخصات نشر :	تهران: میزان، ۱۳۹۸-
مشخصات ظاهری :	ج. اول، ۳۳۶ ص
فروست :	علوم اجتماعی؛ ۱۲۵۲.
شابک :	978-622-212-061-0:
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
مندرجات :	ج. ۱. حقوق هوایی ایران و اسناد بین المللی آن
موضوع :	حمل و نقل هوایی — قوانین و مقررات — ایران
موضوع :	Aeronautics, Commercial -- Law and legislation -- Iran
موضوع :	حقوق بین المللی هوایی و فضائی — (Airspace (International law)
رده بندی - سنگره :	۳۴۶۷KMH
رده بندی - ری :	۳۴۳/۵۵۰۹
شماره کتابشناس ملی :	۵۶۸۳۲۹۵

هر گونه تکثیر (اعم از پ، ک، ف، الکترونیکی و...) از این اثر بدون اخذ مجوز از ناشر (آلف ناشر) بوده و پیگرد قانونی دارد.
لطفاً در صورت مشاهده، وارد را با شما تلفن های ذیل اطلاع دهید.

۱۲۵۲

نشر میزان

مجموعه حقوق هوانوردی (جلد ۱)

دکتر مرتضی عادل

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

شماره: ۱۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۲-۰۶۱-۰

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از چهارراه سهروردی، خ کاوسی فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱
فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخر رازی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰
واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱
پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت www.mizan-law.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار	۹
مقدمه	۱۲
فصل اول - تحولات حقوق هوایی ایران	۱۱
کلیات	۱۴
گفتار اول - حقوق عمومی هوایی ایران	۱۴
گفتار دوم - حقوق خصوصی هوایی ایران	۲۰
۱- نظام ورشو	۲۰
۲- کنوانسیون مونترال ۱۹۹۹	۲۸
فصل دوم - حقوق هوایی داخلی ایران	۳۰
گفتار اول - حقوق هوایی ایران پیش از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷	۳۰
گفتار دوم - حقوق هوایی ایران پس از انقلاب اسلامی ۱۳۵۷	۳۱

بخش دوم - اسناد بین المللی ۳۹

فصل اول - اسناد فارسی حقوق خصوصی هوایی بین المللی ۴۰

کنوانسیون ورشو ۱۹۲۹ ۴۱

پروتکل لاهه ۱۹۵۵ ۵۶

کنوانسیون گوادالاخارا ۱۹۶۱ ۶۶

پروتکل گواتمالا ۱۹۷۱ ۷۲

پروتکل های اصلاحی مونترال ۱۹۷۵ ۸۶

کنوانسیون مونترال ۱۹۹۱ ۱۱۱

فصل دوم - اسناد فارسی حقوق عمومی هوایی بین المللی ۱۳۵

کنوانسیون ۱۹۴۸ ۱۳۵

کنوانسیون شیکاگو ۱۹۴۴ ۱۴۷

فصل سوم - اسناد انگلیسی حقوق خصوصی هوایی بین المللی ۱۸۰

WARSAW CONVENTION 1929 ۱۸۱

HAGUE PROTOCOL 1955 ۱۹۷

GUADALAJARA CONVENTION 1961 ۲۰۹

GUATEMALA CITY PROTOCOL 1971 ۲۱۶

MONTREAL PROTOCOL NO. 1 1975 ۲۲۹

MONTREAL PROTOCOL NO. 2 1975 ۲۳۵

MONTREAL PROTOCOL NO. 4 1975 ۲۴۲

MONTREAL CONVENTION 1999 ۲۵۷

فهرست مطالب □ ۷

فصل چهارم - اسناد انگلیسی حقوق عمومی هوایی بین‌المللی ۲۸۴

PARIS CONVENTION 1919 ۲۸۵

CHICAGO CONVENTION 1944 ۲۹۹

فهرست منابع ۳۳۵

منابع فارسی ۳۳۵

منابع انگلیسی ۳۳۶

اسناد بین‌المللی ۳۳۶

سارهای اینترنتی ۳۳۶

www.ketab.ir

پیشگفتار

تغییرات شگرفی که در قرن بیستم در صنعت و ایده‌های انسان پدید آمد، موجب تحولات بسیاری در زندگی انسان شد. علم و دانش به همراه افکار فلسفی و ایده‌گرایان رونق و جهت نوینی یافت و انسان محور کلیه تحولات گردید. از اهداف انسان در این دوره، تلاش برای حداکثر استفاده از زمان و آسانی سفر به نقاط دور و تسهیل ارتباط میان نقاط دور بود. نیاز بشر به رشد اقتصادی، توسعه، تحول، سرعت و استفاده بهینه از زمان، با اختراع هواپیما به وسیله‌ی بشر نیک‌خواه و نیک‌اندیش برای ارتباط هرچه سهل‌تر و سریع‌تر میان نقاط دور و نزدیک گیتی، بهتر تامین شد. تأثیرات مثبت این وسیله در ابتدا، فراهم نمودن سانس بشر با تسهیل سفر و حمل و نقل مسافر و بار، و نیز توسعه‌ی کسب و کار، آسان‌سازی ارتباطات پستی، کمک به بهبود کشاورزی، توسعه‌ی صنایع، و حتی نشر و تحول فکری و فکری بوده است و هدف غایی آن نیز گسترش حمل و نقل هوایی و امکان استفاده از افکار بشر بود.

حمل و نقل هوایی اهمیت خاصی در حمل بار و مسافر داشته و از نظر ارزش اقتصادی و درآمدزایی، برتری قابل توجهی نسبت به روش‌های دیگر حمل و نقل دارد. به همین دلیل لزوم تدوین قواعدی تحت عنوان حقوق هوایی، خیلیم از احساس شد. حقوق هوایی از حقوق‌های مدرنی است که عمر آن در جهان کمتر از ۵۰ سال است. اسناد زیادی برای تنظیم مقررات این حقوق به تصویب رسیده است. این منابع هم در بخش حقوق عمومی برای مدیریت حمل و نقل هوایی و تدوین و توسعه استانداردها و نظارت‌ها، و هم در بخش حقوق خصوصی برای تنظیم رابطه متصدی حمل با مسافران و صاحبان بار، و هم تعیین مسئولیت متصدیان حمل و نقل و حقوق مسافران و صاحبان بار تدوین گردیده‌اند. در ایران نیز با ورود اولین هواپیما، احساس نیاز به

مقرراتی برای این فعالیت شد و از نیمه اول قرن ۱۴ تصویب قوانینی در این زمینه آغاز گردید که تا امروز این روند قانونگذاری و تکمیل مقررات ادامه دارد، اگر چه از فراز و نشیب هم بی بهره نبوده است.

در توسعه حقوق هوایی، تدوین یک سری اسناد بین‌المللی در جهت تعیین روابط افراد و دولت‌ها بسیار موثر بوده و منبع و منشا تحول در حقوق هوایی، هم در جنبه بین‌المللی و هم در جنبه داخلی گردید. این اسناد در زمان‌های مختلف و بنا به نیاز صنعت هوایی تدوین و ارائه گردید که با پذیرش و الحاق دولت‌ها، تحول حقوق هوایی نیز از آثار مستقیم برخی از این اسناد است.

البته چنان اسناد مزبور به زبان‌های فرانسه و انگلیسی تدوین و ارائه گردیده‌اند، در ترجمه آنها، در آن زمان که قرار بود به عنوان سند به قوانین داخلی پیوست گردند اشکالات زیادی دیدنی شود. این ایراد در ترجمه در مواردی ناشی از عدم آشنایی مترجمین با مفاهیم و اصطلاحات حقوقی بوده و در مواردی نیز با بی‌دقتی مواجه شده‌اند و تا کنون نیز همان متنای فارسی دارای اشتباه مورد استفاده قرار گرفته است. این کتاب به دنبال ارائه‌ی ترجمه‌ی صحیح و دقیق از این متون نیز هست.

کتاب حاضر به عنوان اولین اثری که در کتاب تبیین حقوق هوایی ایران و تحولات آن، به دنبال معرفی این اسناد و ترجمه صحیح آنها و آثاری که هر یک به همراه داشته بوده و تلاش دارد در یک مجموعه، تمامی این اسناد را به زبان فارسی و انگلیسی معرفی نماید، تا هم سبب دسترسی آسان اساتید، محققان، دانشجویان حقوق و حقوق هوایی گردد، و هم ضمن ارائه ترجمه صحیحی از این اسناد، شرح و توضیحاتی که بر روی هر سند ارائه خواهد گردید، دسترسی به محتوا و مفاد اسناد را بر اساس نظر تدوین‌کنندگان آنها آسان نماید.

این جانب امیدوارم با این اثر، راه را برای فعالیت و تحقیقات گسترده‌تر بعدی در این موضوع و موضوعات مشابه حقوق هوایی هموار گردد. همچنین از اساتید محترم، صاحب‌نظران و خوانندگان محترم نیز تقاضا دارم تا از نظرات اصلاحی و انتقادی خویش نویسنده را بهره‌مند سازند.